

OP STAP MET DE BEGRAFENISONDERNEMER

“Soms gaat het diep. Ook na al die tijd. Ik zal niet huilen, maar het blijft wel hangen”

Er zijn van die jobs die tot de verbeelding spreken. Zoals begrafenisondernemer, bijvoorbeeld. Vitaya ging op stap met Barbara Verstraeten, begrafenisondernemer in Antwerpen.
door **Frauke Joossen**

Barbara

- Is 34 jaar.
- Is getrouwd en heeft twee kinderen.
- Is intussen de vijfde generatie begrafenisondernemer. Al twaalf jaar runt ze, samen met haar ouders en man, twee bedrijven, een in Antwerpen en een in Hoboken.

Ik ben opgegroeid in de wereld van de rouw. Mijn mama is de dochter van een begrafenisondernemer, haar mama ook en zo gaat het zelfs terug tot de vijfde generatie. Als kind wist ik niet beter dan dat we stil moesten zijn als de telefoon ging. Geregeld kwamen er mensen en dan wisten we: nu moeten we rustig zijn, er is hier verdriet. Het was evident. En hoewel ik eerst allerlei andere richtingen uit wilde - van sport tot communicatie - ben ik er twaalf jaar geleden toch ingerold. Het klopte gewoon. Ik besepte: dit wil ik doen. Ik ben toen in avondonderwijs de opleiding begrafenisondernemer gaan volgen en sindsdien werk ik mee in de zaak.

Misschien kun je het een roeping noemen, want na al die jaren ben ik nog altijd blij met mijn keuze. Ik vind het oprecht een heel mooi beroep. Er komen allerlei mensen naar ons. Niet elke situatie en familie is gelijk, elk afscheid is weer anders. Ik leer op korte tijd mensen op een heel intensieve manier kennen. Mensen die verdrietig zijn, maar vaak ook dankbaar. Als wij hier kunnen helpen om het afscheid zo mooi mogelijk te maken - dat is uiteindelijk wat elke nabestaande wil - en dat lukt, dan geeft dat ontzettend veel voldoening.

Vorig jaar is ook mijn man mee in de zaak gestapt. Dat maakt het praktisch toch makkelijker. We kunnen elkaar aflossen - ik haal de kinderen bijvoorbeeld op en hij blijft dan hier - én we weten allebei dat het bij ons werk hoort om ook in het weekend of laat op de avond te werken. We kunnen samen aan iets bouwen en het samen delen. Hoewel we het thuis weinig over het werk hebben. Het is een ongeschreven regel: als de deur dichtgaat, is het werk

gedaan. Natuurlijk zijn er uitzonderingen. Na al die jaren zijn er uiteraard nog altijd uitvaarten die je extra raken. Situaties die het dichtst bij je eigen leefwereld komen, zoals een jong gezin waar iemand wordt weggerukt, gaan soms diep. Ook na al die tijd. Ik zal niet huilen, maar soms blijft het hangen. Dan zeggen we dat wel tegen elkaar: 'Deze was écht moeilijk, hè.' En dan gaan we verder. Mensen hebben er niets aan als het verdriet ons overneemt. Wij zijn er net om dat van hen mee te helpen dragen. Dat vind ik ook fijn aan mijn werk: af en toe zijn er mensen die aangeven dat ze echt willen dat ik in de buurt ben. 'Ik ben er, in je schaduw', zeg ik hen dan.

Of je een man bent of een vrouw maakt weinig uit in onze branche, je karakter is veel belangrijker. Misschien is het zelfs een voordeel om als vrouw te werken, omdat je makkelijker je zachte kant kunt laten zien. Ook toen ik jonger was, heb ik weinig weerstand gevoeld bij mensen die naar hier kwamen. Maar zeker sinds ik zelf mama ben, en wat matuurder, merk ik dat mensen graag naar me toe komen. Ik neem mijn tijd voor hen, ik luister naar wat

HOE WORD JE BEGRAFENISONDERNEMER?

De opleiding tot begrafenisondernemer duurt twee jaar. Het eerste jaar is een opleiding tot funerair medewerker, het tweede jaar word je begrafenisondernemer. Dingen die in de cursus aan bod komen, zijn de organisatie van de uitvaart, maar ook uitvaartrecht, protocol en etiquette, uitvaartrituelen, bedrijfsvoering, sociale wetgeving, verzekeringen en de verzorging van lichamen zitten in het lessienpakket. Je moet minstens achttien zijn om de opleiding te volgen en het diploma hoger secundair onderwijs hebben.

Barbara **“Het is een ongeschreven regel: als de deur dichtgaat, is het werk gedaan.”**

De cijfers

- 10% van de Belgen spaart om de eigen begrafenis te betalen.
 - 38% rekent op 3000 tot 5000 euro voor de begrafenis, zo'n 20% rekent op 5000 tot 7500 euro.
 - 7% heeft een uitvaartverzekering.
- Bron: Knack online enquête

Barbara “Als kind speelde ik tussen de kisten. En als de telefoon ging, wisten we: we moeten stil zijn. Er is verdriet.”

ze echt willen en probeer oprecht te helpen hen het mooiste afscheid te bezorgen van hun geliefde. Dat telt.

Voor het grote geld mag je dit beroep in ieder geval niet doen. Als er één ding is dat mijn ouders me hebben geleerd, is het wel dat respect het allerbelangrijkste is in ons werk. Respect voor mensen, voor hun verdriet, hun ontredning. Heel vaak komen mensen naar hier en praat ik eerst met hen. Ik laat hen hun verhaal doen. Pas bij een volgende afspraak kijken we concreet hoe het afscheid zal verlopen. Door die gesprekken geef ik mensen de kans hun verhaal te doen - ze zijn meestal nog zo overdonderd door wat gebeurde - en ik leer er zelf ook veel van. Het helpt me aanvoelen wie ik voor me heb en hoe zij alles graag willen.

Voor de kinderen is mijn beroep net zo evident als dat het voor mij was vroeger. Op

school krijgen ze ook wel eens de vraag wat dat nu eigenlijk is, wat wij doen. (lacht) Maar ze gaan er goed mee om, vind ik. Laatst was er een schoolvriendje van mijn zoon die zei dat een kerkhof eng is. “Maar nee”, zei mijn zoon. “Mijn mama is daar elke dag.” Net zoals ik als kind tussen de kisten speelde, lopen mijn kinderen hier nu ook af en toe rond. Ze

stellen zich geen vragen. Ze weten alleen héél goed dat ze nergens mogen aankomen en dat ze rustig moeten zijn. Ja, net als hun mama en mijn mama en mijn grootmoeder...

Mijn grootmoeder is een paar jaar geleden gestorven. We hebben de dienst toen laten leiden door een collega ceremoniemeester. Mijn vader stond erop: hij wilde dat we bewust afscheid konden nemen. Als je zelf een uitvaart leidt, is er geen ruimte voor emotie, dan ben je een en al focus om alles optimaal te laten verlopen. Ik ben nog altijd blij dat papa dat toen heeft beslist. Het was een prachtige uitvaart, ik ben er toch wel fier op. Ze was zelf begrafenisondernemster, het moest echt helemaal áf zijn. We hebben nog over haar gepraat, gelachen en gehuild. Zoals een begrafenis moet zijn.

DE BEGRAFENIS DIE BARBARA NOOIT MEER VERGEET

De begrafenis die ik nooit zal vergeten, is die van een mama van twee jonge kinderen. Ze was veel te jong, amper veertig. Het afscheid was zo groots, zo aangrijpend. Na die uitvaart moest ik naar het schoolfeest van mijn zontje. Ik kon er alleen maar denken aan het gezin van die vrouw. Aan hoe zij nooit op het schoolfeest van haar kinderen zou zijn. **Normaal gezien maak ik een klik na een afscheid - het is mijn job, het hoort erbij - maar hier lukte me dat niet.** Heel aangrijpend was het. Telkens als ik voorbij het colombarium kom waar haar asse staat, ga ik even kijken. Iedere keer hangen er nieuwe tekeningen, bloemetjes... Triest en tegelijk doet het deugd. Ze hebben een plekje om bij hun mama te zijn.”